

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ПОСЛАНИЧКА ГРУПА
ЛДП ЛСВ СДА Санџака
17. октобар 2018. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 17. 10. 2018

№²⁰

Орг.јед.	Број	Прилог	Вредности
01	013 - 3229/18		

**ПРЕДСЕДНИЦИ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ**

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1. Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносимо ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНИ ЗАКОНА О ИЗБОРУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА.

За представника предлагача одређен је народни посланик Енис Имамовић.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Чедомир Јовановић

Енис Имамовић

Ненад Чаџак

Наташа Мићић

Нада Лазић

Олена Палуга

Жарко Кораћ

Бајро Реџић

Ненад Милић

**PREDLOG ZAKONA O DOPUNI
ZAKONA O IZBORU NARODNIH POSLANIKA**

Član 1.

U Zakonu o izboru narodnih poslanika („Službenik glasnik RS“, br. 35/2000, 57/2003 – odluka USRS, 72/2003 – dr. zakon, 75/2003 – ispr. dr. zakona, 18/2004, 101/2005 – dr. zakon, 85/2005 – dr. zakona, 28/2011 – odluka US, 36/2011, 104 2009 – dr. zakon), u članu 43. u stavu 1. posle riječi „birača“ briše se tačka dodaje se zapeta i riječi:

„ , odnosno 1.000 birača kada je podnosilac izborne liste politička stranka nacionalne manjine i koalicija političkih stranaka nacionalnih manjina.“

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 7) kojim propisano da Narodna skupština Republike Srbije između ostalog donosi zakone i druge opšte akte.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je takođe i u članu 100. kojim je propisano da Narodnu skupštinu čini 250 narodnih poslanika, koji se biraju na neposrednim izborima, tajnim glasanjem, u skladu sa zakonom, kao i da se u Narodnoj skupštini obezbjeđuje ravnopravnost i zastupljenost i predstavnika nacionalnih manjina, u skladu sa zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Predloženom dopunom Zakona o izboru narodnih poslanika uvodi se norma kojom se pravi distinkcija u položaju različitih kategorija podnosioca izbornih lista u pogledu broja potrebnih potpisa birača za utvrđivanje izborne liste u izbornom postupku za izbor narodnih poslanika.

Zakon o izboru narodnih poslanika u članu 81. stav 2. 3. i 4. utvrđuje poseban položaj izbornih lista čiji je podnosilac politička stranka nacionalne manjine ili koalicija političkih stranaka nacionalnih manjina. Zakon o političkim strankama u članu 2. i članu 8. takođe pravi razliku između političkih stranaka nacionalnih manjina i onih političkih stranaka koje to nisu.

Postojeće rješenje iz člana 43. Zakona o izboru narodnih poslanika po kojem i političke stranke nacionalnih manjina imaju obavezu prikupljanja i ovjeravanja 10.000 potpisa radi učešća na izborima, otežava i onemogućava učešće nacionalnih manjina u izbornom procesu.

Ustav Republike Srbije u članu 100. st. 2. propisuje da se „u Narodnoj skupštini obezbjeđuje ravnopravnost i zastupljenost i predstavnika nacionalnih manjina, u skladu sa zakonom”.

Članom 15. Okvirne Konvencije o zaštiti nacionalnih manjina propisano je da je država u obavezi da stvori uslove potrebne za djelotvorno učešće pripadnika nacionalnih manjina kulturnom, društvenom i ekonomskom životu i javnim odnosima posebno onim koji se na njih odnose.

Ustav Republike Srbije u članu 18. stav 3. propisuje da će se odredbe o ljudskim i manjinskim pravima tumačiti se u korist unapređenja vrijednosti demokratskog društva, a saglasno važećim međunarodnim standardima ljudskih i manjinskih prava.

Analizom Zakona o izboru narodnih poslanika i Zakona o političkim strankama evidentno je da je za proglašenje izborne liste potrebno 10.000 ovjerenih izjava birača o podršci izornoj listi koliko je i potrebno ovjerenih izjava građana za osnivanje političke stranke. Dakle, političkim strankama, koje nisu političke stranke nacionalnih manjina, potreban je isti broj ovjerenih izjava bilo da je riječ o osnivanju ili o učešću na izborima za izbor narodnih poslanika. Međutim, od tog ustanovljenog pravila postoji odstupanje kada je riječ o političkim strankama nacionalnih manjina. Političke stranke nacionalnih manjina mogu osnovati najmanje 1.000 punoletnih i poslovno sposobnih državljana Republike Srbije, dok za učešće na izborima političke stranke nacionalnih manjina moraju prikupiti najmanje 10.000 potpisa podrške birača. Političke stranke nacionalnih manjine nemaju kapacitete, tehničke i finansijske mogućnosti da bi mogle odgovoriti ovoj obavezi i prikupiti 10.000 potpisa, čime se u velikoj mjeri onemogućava učešće na izborima a samim tim nacionalne manjine imaju vrlo malo svojih predstavnika u Narodnoj skupštini.

Predložena dopuna ima za cilj da se kroz izborni postupak pripadnicima nacionalnih manjina obezbijedi pravi okvir koji olakša mogućnost učešća u izbornom procesu i zastupljenost u parlamentu.

Predložena dopuna takođe obezbjeđuje uslove za efektivno učešće pripadnika nacionalnih manjina u političkom životu i veći stepen učešća u donošenju odluka koje presudno utiču na položaj i ostvarivanja prava pripadnika nacionalnih manjina.

Shodno naprijed navedneom potrebno je izvršiti, na predložen način, dopunu Zakona o izboru narodnih poslanika.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH RJEŠENJA

Članom 1. prijedloga zakona dopunjuje se član 43. Zakona o izboru narodnih poslanika na način što se propisuje broj potpisa podrške od strane birača potrebnih za utvrđivanje izborne liste čiji je podnosilac politička stranka nacionalne manjine i koalicija političkih stranaka nacionalnih manjina.

Članom 2. prijedloga zakona propisan je rok za stupanje na snagu zakona.

IV. ANALIZA EFEKATA PROPISA

Predloženom dopunom Zakona o izboru narodnih poslanika propisuju se olakšice u pogledu smanjenja broja potpisa podrške birača za podnošenje izborne liste čiji je predlagač politička stranka nacionalne manjine i koalicija političkih stranaka nacionalnih manjina.

Na ovaj način omogućiće se veći obim učešća političkih subjekata nacionalnih manjina u izbornom procesu za izbor narodnih poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srbije a samim tim i njihovu veću zastupljenost u Narodnoj skupštini.

Predložena dopuna Zakona o izboru narodnih poslanika uticaće pozitivno i motivisaće pripadnike nacionalnih manjina da uzmu aktivno učešće u političkom životu Republike Srbije.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva.

VI. PREGLED ODREĐABA VAŽEĆEG PROPISA KOJE SE MIJENJAJU

Član 43

Izborna lista je utvrđena kad je svojim potpisima podrži najmanje 10.000 birača, **ODNOSNO 1.000 BIRAČA KADA JE PODNOSILAC IZBORNE LISTE POLITIČKA STRANKA NACIONALNE MANJINE I KOALICIJA POLITIČKIH STRANAKA NACIONALNIH MANJINA.**

Republička izborna komisija propisuje oblik i sadržaj obrasca za potpis iz stava 1. ovog člana i stavlja ga na raspolaganje učesnicima u izborima u roku od pet dana od raspisivanja izbora.

Birač može svojim potpisom podržati izbornu listu samo jednog predlagača. Svaki potpis iz stava 1. ovog člana mora biti overen u nadležnom sudu.

Visinu naknade za overu potpisa utvrdiće Ministarstvo pravde Republike Srbije posebnim aktom.